

Eldre og folkehelseminister Åse Mikalsen
Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Innspill til ny Folkehelsemelding

Det helsevitenskapelige fakultet ved UiT Norges arktiske universitet takker for invitasjonen til å gi innspill til den kommende folkehelsemeldingen.

Tromsundersøkelsen ble etablert i 1974 på bakgrunn av den høye hjerte- og kardødeligheten i Nord-Norge. Siden er det gjennomført nye datainnsamlinger hvert 6-7 år, og gjennom syv undersøkelser er datamaterialet oppdatert og betydelig utvidet. Tromsundersøkelsen er Norges lengstvarende, best besøkte og mest rikholdige samling av helsedata fra spørreskjemaer og målinger, biologiske prøver og kliniske undersøkelser. Resultatet fra undersøkelsen har bidratt til forebyggende helsearbeid, og i 2012 var dødeligheten av hjerte- og karsykdom i nord på samme nivå som landet for øvrig.

Fra det helsevitenskapelige fakultet har vi følgende innspill til den nye folkehelsemeldingen:

1. Store pågående befolkningsundersøkelser (Tromsundersøkelsen, Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag og Helseundersøkelsene Hordaland) bidrar med oppdatert kunnskapsgrunnlag for folkehelse tiltak, og gjør at vi kan følge utvikling i folkehelsen over tid. Disse verdifulle datasamlingene må sikres ressurser slik at de forvaltes i samsvar med samtykker, lover og forskrifter, samtidig som vi får utnyttet datamaterialet til forskning.
2. Det må etableres finansieringsordninger som sikrer nye datainnsamlinger i befolkningsundersøkelsene, slik at eksisterende datamaterialer fornyes og oppdateres.
3. Det bør legges til rette for kobling mellom pågående befolkningsundersøkelser og de planlagte fylkeshelseundersøkelsene (FHUS) slik at vi kan anrike datamaterialene og utnyttet dem til det beste for folkehelsearbeidet.
4. Vi trenger et bedre kunnskapsgrunnlag som utgangspunkt for folkehelse tiltak, og vi må evaluere systematisk de tiltakene som iverksettes for å forebygge sykdom og bedre folkehelsen. Det er stort behov for flere folkehelse tiltakstudier, kliniske studier med styrking av folkehelsen som formål, samt helse- og samfunnsøkonomiske analyser.

Vi håper innspillene blir tatt til følge i den kommende Folkehelsemeldingen.

Vennlig hilsen,

Sameline Grimsgaard

Professor,

Leder Tromsundersøkelsen

Sameline.grimsgaard@uit.no

Tlf. 77 64 92 85